

[Bjørn Elmquist]

faner, synes jeg – »der er fremtid i forskning« – og også mod slutningen af redegørelsen holdes samme standard: »Der vil ikke ske nogen indskrænkning i forskningens frihed.« Jeg synes, man kan sige, at redegørelsen alt i alt er præget af en meget klar velvilje over for forskningen og udviklingsarbejdet og af en overbevist tillid til, at vi ad denne vej kan løse en del af de vanskeligheder, vi står over for, bl.a. i vores samfund.

På venstres vegne vil jeg gerne hilse denne optimisme velkommen. Vi synes, den falder godt i tråd med den optimisme og tiltro, som vi på andre felter efter regeringsskiftet har forsøgt at mane op af jorden, og jeg synes også, at diskussionen i dag om dette emne hører hjemme i denne sammenhæng, for der er vel få enkeltemner – så bredt dette end måtte være – som har mere at gøre med fremtiden end netop forskning.

Vi må jo desværre være enige med regeringen i dens udgangspunkt, at økonomien ikke tillader de store tilskudsspring fremad. Redegørelsen slår på den anden side fast, at dette er et af de områder, der vil være fritaget for nettobesparelser fra den ellers så spærvillige regerings side, og det kan vi hilse velkommen. Kræfterne må koncentreret, hedder det, og det er så sandt, som det er sagt.

I den forbindelse er det godt at mærke sig, at erhvervslivet, ikke mindst de små og mellemstore virksomheder, i de seneste år har øget sin indsats på området. En beklagelig undtagelse herfra er landbruget. Landbrugsforskningen er i Danmark inden for det sidste par år næsten halveret, og det er yderst beklageligt.

Skal vi derimod bedømme indsatsen ikke bare fra erhvervslivets side, men den totale indsats, må vi sige, at Danmark stadig placerer sig dårligt sammenlignet med en lang række af vore nærmeste lande, Norge, Sverige, Holland og Vesttyskland, og hvis vi går uden for EF-området, bliver det først rigtig slemt. Sammenligner vi med den indsats, der ydes i USA eller i Japan, lover det ikke særlig godt for vores fremtid.

Jeg synes, at i denne sammenhæng hører advarlerne fra professor Woldbye hjemme. Han har sagt, at hvis ikke vi i løbet af en 4 års periode – tror jeg det var – fordobler vores indsats på området, kan vi allerede af den grund ikke opretholde vores levestan-

dard i Danmark. Det er en ganske manende advarsel, og jeg vil derfor gerne henstille så alvorligt, som det overhovedet kan lade sig gøre, til regeringen at overveje, hvordan man kan øge også de finansielle midler, der kan tilføres forskningen. Dette er virkelig en investering i fremtiden. I stedet for det, vi har set i så mange år – at vi har overforbrugt på forventet efterbevilling, at vi har gældsat vor fremtid – vil der her være tale om en investering i fremtiden.

Ellers er jeg naturligvis enig i de midler, undervisningsministeren opregner: der skal sættes på grundforskningen og på forskeruddannelsen, og de konkrete lovende områder inden for forskningen, som man gerne vil satse på, informatikken og bioteknikken, er vi også helt med på. Jeg har et par konkrete bemærkninger om disse to områder, som jeg skal vende tilbage til lidt senere, men først vil jeg godt vedrørende det generelle erindre om en henvendelse, vi har fået i forskningsudvalget fra Ingeniør-Sammenslutningen, hvori man – sagt i meget simple ord og naturligvis forenklet – så at sige advarer mod den flotte, forkromede forskning og erindrer om det, man – og det skal ikke være et nedsettende udtryk – kunne kalde træskoforskningen, den, som skal hjælpe os videre i dagligdagen. Man peger på den anvendelsesorienterede og konkrete forsknings- og udviklingsaktivitet med decideret produktivt sigte, primært for de små og mellemstore virksomheder, og man henstiller, at når man taler om forskning, glemmer man ikke ingeniøruddannelsen og ingeniørskolerne. Jeg håber meget, at undervisningsministeren og hele regeringen vil lægge sig disse ord på sinde, når man nu skal overveje, hvordan grundforskningen og forskningsuddannelsen kan bedres.

Man har et begreb, man kalder forskermobiliteten, det, at forskerne kan bevæge sig fra det ene område til det andet, fra den ene institution til den anden, fra universiteterne og læreanstalterne ud i erhvervslivet og tilbage igen, og her tror jeg – efter et møde på Københavns universitet, som jeg deltog i med bl.a. forskningsudvalget forleden dag – at der er meget at hente.

Det er, som om der hviler et lidt odiøst skær over begrebet kontraktforskning, men det tror jeg at man skal satse på i fremtiden. De, der ikke kan lide at få øremærkede opgaver og penge fra erhvervslivet, er måske